

לעשות פורים. ירענו מדברי חכמים אמתיים, שהארת פורים גדולה למאד, וקדושה גדולה מאירה בו בעולם. ונראה שמתוך כך מלמעלה האדם נשמר או מכל קלקול, כיון שהוא עסוק בשמחת פורים, וא"כ כיכ להיות על משמרתו רק שלא יעבור ה"ו שום דבר מדברי התורה והמצוה, שח"ו אין עבירה מצוה. אבל בדברי הרשות, שראוי להשמר מהם בכל הימים, כמה שהם מקלי' נוגה שקרובה אל הרע, ביום הקדוש הזה משומרים אנו כי נפל או פחד היהודים על עמי הארץ, ורבים מהם מתיהדים, וכמו כן בכל דור ודור נפל פחד היהודים, מי שהוא קרובי כופר בע"ו ומודה באמתת אל אחד המיוחד ב"ה, אשר אפס זולתו, על שרשיה של עמי הארץ למעלה, ויראו לשלוח בו יד לפתות ולהטות ה"ו - כי מצוה בעינינו דמטיק בה אגוני מגא, והנה התארה הנמשכת ביום הקדוש הזה היא ממש, מצד קדושת הגוף הישראלי, כי קיימו וקבלו בו את התורה ברצון מה שהי' מקודם לכן מודעה רבא לאורייתא (שבת פ"ח), וזה האונס לא ה"ו כ"א לגופים, כי הנפשות נוגות מאור העליון, והיו רצונם וכבודם לקבל עליהם עול תורה ומצוה, אבל הגופים עוד לא נחקנו לגמרי, ע"כ ה"ו כבד עליהם עול התורה, אמנם כאשר שחה לעפר נפשם והמן הרע רצה לשלוט בגופם, וכאשר ה"ו ד' להם לישועה נפדה גופם מהכוחות הרעים, ולא נמצא בהם רצון כ"א בלב אחד לאביהם שבשמים.

אבל ביום זה כחות הגוף ג"כ מקודשים לשמים, והאור חופף עליהם בכל גוני, וע"כ י"ל ה"ו דמלאכה לא קבלו עליהו בפורים, דכתיוב אין הגשמי מתנגד לרוחני, ע"כ בכל ירמ, שעיקר התכלית של כולם שיהי' מקרא קודש להתענג על ד', לא יתכן להיות עסוק במלאכות חול, שהן שייכות ל"ט מלאכות דמעלמא דאתלטיא, מא"כ היום שנתפכה הקללה לברכה, ואפי' עסוק במלאכה שם הוא מוצא אור הקדושה, כי נפל הקיר הח"ח תפל עלי שיה קודש, ועשרה כתיב דמסאבין נשברו בחדא וקיפא דעשרת בני המק, ע"כ האור מגולה ע"י המגילה, ובין דבדברים ודעת לנפשך ינעם.

אמר ראובן תא ע"ה ת"ה

בפורים הגוף שייך למצב שמעין העתיד לבוא, שהוא יכול לקבל אור שמחה גדולה ולא להשתבש. בפורים הגוף יכול להתרומם לגובה של הנשמה ולזכות לחי' דעתיאלוקים נצחיים ועליונים כפי שהנשמה יודעת אותם, כערך העתיד שבו גם הוא יזכה לחיים נצחיים. יוער שאפי' אם יסולק אור השכל מכלי הגוף הנה כחות הגוף בעצמם כבר קדושים הם, כל עוד הרע שולט ומצטנן לך כן ירד - אנו תלמים כל הזמן בכך שהי' הרוחני שבנו ישמור על הצד הגשמי, אבל לעתיד לבוא התנוק הגשמי לא יזדקק לשמירה כדי להיזהר, להגביל ולהדריך אותו, אלא הוא יעשה זאת בעצמו. זהו המובן של החכמה העליונה - שהעולם הזה והעולם הבא שניהם יחד משלימים את התכנית, את האידיאליות, את החיים העליונים של החכמה העליונה. "החכמה תחיה בעליה", עד שכל צד ובחינה של החיים יהיו נובעים ישירות מכה החכמה העליונה והדבקות האלוקית, ומאם הוא יזכה לשלימותו, הגוף והחומר ישמור את המצוות וידע את ד' וידעה עצמית, מוכח עצמו, כי הוא יגיע למדרגה כזאת שכל כחות החיים יחד במדרגה של דבקות אלוקית.

נשוב לדברי הרב בעולת ראייה: "אבל ביום זה יש כאן ב' לטיבותא, חדא שעצם הכלי ממוקד הוא ויכול לקבל אור שמחה גדולה ולא ישתבש". זו השלימות צפורה להתגלות לעתיד לבוא, של תיקון העולם עד שהעולם הזה יתאחד עם העולם הבא וכל נעתי הגוף וכל נטיות החיים יהיו קדושים ובעלי ערך של נצח. לאחר תחיית המתים, חיי הגוף כבר לא יהיו חיים זמניים, אלא חיים נצחיים כחיי הנשמה. משמעות הדבר היא, שלעתיד לבוא יהיה הגוף מסוגל לקבל הארה והשפעת חיים עליונה כזו שיש לה ערך של נצח, שהיום הוא אינו מסוגל מבחינה זאת, יום הכיפורים הוא רק כמו פורים, "פורים, כי כל ענינו של יום הכיפורים הוא בשביל להגיע לכן שנוכל לשוב אחר כך ל"לעולם הזה באופן המתוקן, בפורים - שהוא בדיוק הפוך מיום כיפור - אנו עוסקים לכאורה דוקא בעניני הגוף, ולכאורה הוא נמוך במדרגתו מיום הכיפורים, אלא שהיטוד הרוחני שלו נובע ממקור החכמה המאירה בפורים למי שעוסק במצוות היום, שמח במה שצריך לשמור, שייך לנצח ישראל ושומח בישועתם של ישראל, וכיון שבהארה זו של ב"פורים החלה להאיר הקדושה העליונה, מעין הגאולה שלעתיד לבוא בשלביה היותר סופיים ועליונים, השייכת לראשית ולאחרית הכל - לכן ימי הפורים האלה לא יעברו.

זיה ארנוב 44 י"ב 33 141 142

היו בכוונה וא"כ אכילת סעודת פורים מתקנת על להבא, וסעודת עיוה"כ מתקנת לשעבר, והנה בכתבי הא"י ז"ל דיום כיפורים הוא כמו פורים, ואות כ' שבתביבת כפורים היא כ' הזמיון, ולפי דרכנו הסעודות שבשניהם [כי סעודת יוה"כ נאכלת עיוה"כ כמ"ש ז"ל] נמ"י כי סעודת פורים שהיא מתקנת להבא שיהי' ביכולת ישראל לאכול בקדושה ובטהרה, יש בה יותר שבה מתקין על לשעבר.

אמר ראובן תא ע"ה ת"ה

להודיע שכל קויד לא יבשו ולא יכלמו לנצח כל החסידים בו. מתוך שורש הפורים, שחזרו וקבלו או ברצון את התורה; (שבת פ"ח), הולך ונמשך עיקר התקיימות התורה בכל אריכות הגלות האת, וכמו שייטוד הפורים קבע את הקבלה-ברצון של התורה, שהיא מתקיימת לעד, כן ראוי שיהי' הוא נצחי ולא יפסק לעולם, כדחז"ל בירושלמי (מגילה פ"א ה"ה). כי הגרם למה שקבלה בימי אהשורוש ברצון ה"ו, מפני שכל עיקר פגם המעשים שלהם ה"ו מצד שנאת אומות-העולם להם ע"י ריחוקם מהם וזרותם להם, וכיון שהראה להם הקי"ה שבגורה הגורה אחרי שנהנו מסעודתו של אותו רשע והשתחוו לצלם לפנים (מגילה י"ב), ראו כי קרבת העמים היא לא להועיל ורק ד' ית' הוא שומר ישראל, ועל כן קבלה למפרע, כי נתברר, כמו טעות מעיקרא, שבאמת גם מאו מקדם חשקו בתורה, ונראה שחיוב השכרות בפורים, כדחז"ל (שם ז) חייב אינוש לבסומי בפוראי וכו', ג"כ מכוון לזה, שעיקר איסור השכרות הנ"א, מפני שבהסתלק הדרכת כח השכל יש לחוש לפגית רצונו של אדם לרע ותועבה ח"ו, אבל בפורים נשפע על כל ישראל שפע רצון של קבלת התורה, ובו ביום מאיר על כל איש ישראל המחויב בתורת ד' אור רצון אמתי לבחור בתורה וברכ"ו, ועל כן מראים שאפילו בשכרותו אינו טר מדרך ד' מפני שפנימיות רצונו הוא פונה לטוב, ובקרבת אלהים אך טוב לישראל, שתי בוד' אלהים מחסי לספר כל מלאכותיך.

אמר ראובן תא ע"ה ת"ה

ולכן ה"ו התיקון בחי' חכמים ונעשים שחול פתי' הנשמה והגוף, לכן חז"ל כי כהר קבלה בימי אהשורוש, כי חשמהו זה ס"י לריבין לכשם עליס הכר' נבינים. ה"ו של חלק הגוף, כי נשמתו של ישראל קטועין לעולם בפורים, וכאן עמקן בחי' הגוף קבלה בחלק הגוף ג"כ בלעז ס"ב.

אמר ראובן תא ע"ה ת"ה

הוא סיפר שפעם בליל יום-כיפור כל הציבור חיכה לר' לייבילה עד אחת עשרה בלילה כדי להתפלל "כל נדרי". בוודאי היה מתכוונן ליום הדין הקדוש והטהור על-ידי לימוד תורה והתכוננות לעבודת ד'. עבודת ד' בשמחה - זה העיקר! "עבדו את ד' בשמחה" אין אלו מילים ריקות, ויש צורך להתכוונן על-ידי ריקודים ליום-הכיפורים הקדוש והנורא. הלכו לקרוא לו. חשבו שמן הסתם הוא שר במנגינה מיוחדת את הגמרא שבסוף מסכת סוכה: "אשרי מי שלא חטא, ומי שחטא ישוב וימחל לו"<sup>35</sup>, וכדו'. אך לא! הוא שר "שושנת יעקב צהלה ושמחה"! יש קשר בין יום-הכיפורים ופורים<sup>36</sup>.

אמר ראובן תא ע"ה ת"ה

והנה ע"פ מד"א בת"י זוהר יום כפורים ופורים שייכין אהדדי, כי אף שבפשוטו מדת ההשתוקקות שורשה ומקורה מכה מדת האהבה, אך לאמיתו של דבר כמו שנובעת מאהבה כך היא באה גם ממדת היראה העילאית. כשמתכוונן בגדלות הבורא ויגיע אליו יראת הרוממות בגין דאיהו רב ושליט על כולא הבורא-ופנהיג, תתעורר בו השתוקקות וצמאון אל האלקות, ואו יגיע לשלימות מדת התשוקה. כי שלימות העבודה והדביקות בה' על ידי אהבה ויראה גם יחד. והם בחי' יום כפורים ופורים דשייכי אהדדי, יום הכפורים הוא מדת התשוקה מתוך יראה עילאה, ופורים מתוך מדת אהבה. וכמו דאיתא בספר קדושת לוי בעניני ד"ה, שידוע שאין יוה"כ מכפר עד שיבטל האדם את עצמו שהוא וכל אשר לו בטלים אליו ית"ש, שזה היה ענין השתתוהא של כהן גדול לפני ולפנים ביום הכפורים. עד"ו יש בפורים ענין השתיה שחיבי לבסומי עד דלא ידע וכו', היינו שמבטל את עצמו מחו החושי אליו ית"ש מגדול אהבתו אליו ית', באין הפרש אם הנהגתו ית' אנו בבחי' ברוך מרדכי או בבחי' ארור המן. והוא בחי' השתוקקות אליו ית' עד ביטול החושים. והיות שפורים ענינו אהבה, לכן יש בו מעלה מיוחדת שאין ביוה"כ, בחי' כל הפרשטת יד נותנים לו. כי מדת אהבה היא התפשטות, ושפע החסד מגיע באין גבול וצמאון, לכן כל הפרשטת יד נותנים לו. ובה גדול פורים מיום הכפורים כמאמר גדקים על לשון התקו"ד דיום כפורים הוא כ"פורים, ומי נתלה במי קטן נתלה בגדול, כי פורים ענינו תשוקה מתוך אהבה הגדולה מיראה.

אמר ראובן תא ע"ה ת"ה

ולפי דברינו הג"ל שסעודת פורים היא מעין אכילת המן, יש לומר נמי שהיא אמצעי להביא קדושת סעודת שבת ויו"ט לכל סעודות ימי החול של כל השנה, ומסייעת לכל אדם להיות מאלכו בקדושה ולא יתגשם כ"כ אף בחז"ל שהשפעת המזונות הולכים ע"י שר ארץ העמים, כי תיקון סעודת פורים הי' בחז"ל: ולפי האמור יש השתוות בין שני מיני הסעודות שבימי חול פורים ועיוה"כ. כי איתא בספרי' שבאכילת עיוה"כ מתקנין כל האכילות של כל השנה שעברה שלא

אמר ראובן תא ע"ה ת"ה